

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 47/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 ja 56 §:n, maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä helmikuuta 2015 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 ja 56 §:n, maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta (HE 365/2014 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valiokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- erityisasiantuntija Antti Sinkman, valtiovarainministeriö
- johtava lakimies Matti Merisalo, Verohallinto.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle on varattu mahdollisuus lausunnon antamiselle.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia, maatilatalouden tuloverolakia ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja maatilatalouden tuloverolain muutoksella ammattikorkeakoulut saatettaisiin koulutusvähennyksen ja koulutuskorvauksen osalta samaan asemaan kuin yliopistot. Ammattikorkeakouluosakeyhtiöillä olisi jatkossa mahdollisuus saada koulutusvähennystä taloudelliselta arvoltaan vastaavaa koulutuskorvausta työntekijöidensä koulutuksen osalta. Ammattikorkeakouluosakeyhtiöiltä poistettaisiin vastaavasti

mahdollisuus elinkeinotulon ja maatalouden tulon verotuksessa tehtävään koulutusvähennykseen.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että elokuvatuottajille valtion tai Suomen elokuvasäätiön varoista myönnetyn tuotantotuen verovapaus laajennettaisiin koskemaan kotimaisten elokuvatuottajien lisäksi Euroopan talousalueella asuvia elokuvatuottajia.

Rajoitetusti verovelvollisen saaman pääomatulon veroprogressiota ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi yleisesti verovelvollisen saaman pääomatulon veroprogressiota.

Lait elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettuun lakiin ehdotettava muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta ja sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esitys sisältää kolme lakiteknistä tarkennusta, jotka on asianmukaista tehdä, vaikka niillä ei ole suurta käytännön merkitystä. Valiokunnalla ei ole niihin itsessään huomautettavaa.

Valiokunta haluaa kiinnittää kuitenkin myös tässä yhteydessä huomiota esitykseen sisältyvän *koulutusvähennyksen*¹ yleiseen tarkoituksenmukaisuuteen. Kysymys on siitä, miten koulutusvähennys toimii osana verojärjestelmää ja miten se täyttää sille asetetut tavoitteet.

Valiokunta puolsi koulutusvähennystä aikanaan vain, koska se oli osa työmarkkinasopimusta (VaVM 30/2013 vp—HE 95/2013 vp). Valiokunta piti vähennystä muutoin ongelmallisena niin verojärjestelmän periaatteiden, käytännön toteutustavan kuin avoimeksi jäävän vaikuttavuuden vuoksi. Kriittinen näkemys perustui mm. siihen, että vähennys luo periaatteellisen poikkeaman yleisestä tulon hankkimiseen ja säilyttämiseen perustuvien menojen vähennyskelpoi-

suudesta ja on hallinnollisesti poikkeuksellisen työläs. Lisäksi sen todettiin olevan useiden verotukien tavoin kallis (57 milj. euroa/vuosi) arvioituihin hyötyihin nähden.

Valiokunta pitää näkökohtia edelleen perusteltuina ja uudistaa sen vuoksi kannanottonsa aikanaan sovitun vaikutusarvion tarpeellisuudesta. Tällainen arvio on tarkoitus tehdä kahden vuoden kuluttua vähennyksen käyttöönotosta. Samassa yhteydessä on tarkoitus arvioida myös tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Siinä yhteydessä järjestelmää on syytä yksinkertaistaa ainakin niin, että luovutaan sen yhteydestä verotukseen.

Arvioinnissa on syytä kiinnittää lisäksi huomiota hiljattain julkaistuihin Valtiontalouden tarkastusviraston *finanssipolitiikan tarkastuskertomuksiin 13/2014 ja 15/2014*. Niiden suositus koskee veropoliittista päätöksentekoa, jossa tulisi ottaa nykyistä johdonmukaisemmin huomioon verojärjestelmän kokonaisuus sekä kaavailtujen muutosten todelliset vaikutukset.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

¹ Kokonaisuuteen kuuluu verovähennyksen lisäksi myös eri lainsäädännön alainen *koulutuskorvaus*, jonka piiriin ammattikorkeakouluosakeyhtiöt on tarkoitettu nyt saattaa yliopistojen ja eräiden muiden yhteisöjen lailla. Valiokunnan huomautukset eivät koske sitä.

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok	Kari Rajamäki /sd
vpj.	Pentti Kettunen /ps	Markku Rossi /kesk
jäs.	Jouko Jääskeläinen /kd	Matti Saarinen /sd
	Timo Kalli /kesk	Sari Sarkomaa /kok
	Sampsa Kataja /kok	Jouko Skinnari /sd
	Anneli Kiljunen /sd	Osmo Soininvaara /vihr
	Esko Kiviranta /kesk	Kari Uotila /vas
	Mika Lintilä /kesk	Ville Vähämäki /ps
	Mats Nylund /r	vjäs. Esko Kurvinen /kok.
	Heli Paasio /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.